

Извештај са Треће радионице

„Циркуларна економија као модел развоја пољопривреде Републике Србије“

Рековац, 23.11.2023

Место: Пољопривредно ветеринарска школа, 102 Рековац

Агенда

9:30 – 10:00	Регистрација учесника	
10:00 – 10:30	Презентација пројекта „Циркуларна економија као модел развоја који формира нови идентитет Републике Србије - EDUCIRC2022“	Проф. др Гордана Рацић, Универзитет Едуконс
10:30 – 11:00	Предлог концепта развоја млечног говедарства Србије са освртом на циркуларну економију	Борис Берисављевић, Институт за примену науке у пољопривреди, Београд
11:00 – 12:00	Панел дискусија „Циркуларна економија у сточарству“	Представници Универзитета Едуконс, Института за сточарство, Агрономског факултета из Крагујевца, представници Пољопривредних саветодавних стручних служби, пољопривредни произвођачи
12:00 – 12:30	Кафе пауза	

12:30 – 13:00	Основе профитабилне производње говеђег меса	Борис Берисављевић, Институт за примену науке у пољопривреди, Београд
13:00-14:00	Панел дискусија „Циркуларна економија у говедарству“	Модератори: Проф. др Вилмош Тот и доц. др Миломир Благојевић(Универзитет Едуконс)
14:00 – 15:00	Ручак	
15:00 – 16:00	Разговор са учесницима / пољопривредним стручним службама и представницима пољопривредних газдинстава	
16:00 – 17:00	Сумирање резултата и разматрање будуће сарадње	

Радионици су присуствовали чланови пројектног тима:

Проф. др Гордана Рацић

Проф. др Вилмош Тот

У склопу пројекта предвиђено је одржавање три радионице у различитим регионима Републике Србије, са циљем промовисања пројекта, разговора са мештанима и анкетања. Како би се добили што репрезентативнији резултати који би одсликавали стање у земљи, одређено је да се **Трећа радионица** одржи у Рековцу. У Рековцу постоји Пољопривредно ветеринарска школа, у којој се, у складу са дугогодишњом традицијом, одржавају скупови за пољопривредне саветодавно стручне службе са територије целе Републике Србије, а у сарадњи са Институтом за примену науке у пољопривреди из Београда.

Имајући у виду циљеве пројекта, било је неопходно да се о капацитету српске пољопривреде за циркуларност управо разговара и са представницима наведених служби, јер оне раде на терену и имају драгоцену знања о стању у руралним срединама. Такође, од посебне користи је била и комуникација са непосредним пољопривредним произвођачима.

Током панел дискусије посебан акценат је дат на потребу за применом четвороструког хеликс модела, који представља спој науке, привреде, доносиоца одлука и друштвене заједнице, као кључних актера у процесу транзиције ка циркуларној економији.

Директор Института за примену науке у пољопривреди др Раде Јовановић истакао је значај преноса знања из науке у привредну и друштвену заједницу. На значај преласка са линеарне економије на циркуларну, а посебно у области руралног развоја и пољопривреде у свом излагању је посебно указао проф. др Вилмош Тот са Универзитета Едуконс, и то у оквиру

панел дискусује одржане са представницима пољопривредних произвођача, пољопривредних стручних служби и научне и академске заједнице.

Током Радионице, која се одржала по предвиђено Агенди, обављене су четири основне активности:

Презентација пројекта „Циркуларна економија као модел развоја који формира нови идентитет Републике Србије - EDUCIRC2022“, што је обавила проф. др Гордана Рацић. Представљени су основни мотиви, циљеви, активности и очекивани резултати пројекта.

Презентација „Предлог концепта развоја млечног говедарства Србије са освртом на циркуларну економију“, током које је Борис Берисављевић, испред *Института за примену науке у пољопривреди*, представио стање Републике Србије у овој области, са назнаком на успешно спровођење активности и експлоатацију резултата пројекта, значај имплементације основних циљева Европске Унује у српско законодавство.

Разговору са учесницима Радионице је посвећена највећа пажња. По плану пројекта предвиђено је да се посебна пажња посвети руралним подручјима, тако да је највећи део учесника чинила управо ова популација. Радионици су присуствовали ученици Пољопривредно ветеринарске школе у Рековцу, у пратњи директора и наставника, као и представници већине пољопривредних стручних служби са територије целе Републике Србије. Током радионице је истакнута чињеница да информације везане за развој новог модела идентита Републике Србије у области циркуларне економије и пољопривреде морају бити усмерене пре свега на потребу за проширењем знања пољопривредних произвођача, посебно у области управљања отпадом из говедарства и сточарства. Наиме, управљање отпадом и смањење загађења које настаје од обављања пољопривредне производње је једно од основних начела циркуларне економије када је у питању потенцијал Републике Србије. Добијене су повратне информације са терена и области које су од кључног значаја за развој руралних подручја.

Ученици и наставница су узели активно учешће у дискусији, а своје одговоре и виђења концепта циркуларности су забележили и у анкетном упитнику, што ће касније бити обрађено заједно са подацима добијеним из осталих региона Републике Србије.

Сумирање резултата и разматрање будуће сарадње је показало да постоји обострани интерес чланова пројектног тима EDUCIRC2022 и академских и научних институција, као и пољопривредних стручних служби које у су организоване у склопу Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства Републике Србије.

Радионицу су медијски пропратиле Агро телевизија и Телевизија Агро Југ.

Прилог Агро телевизије се може погледати на следећем линку:

<https://www.educirc.rs/prilog-agro-televizije-o-realizaciji-projektних-aktivnosti-u-rekovcu/>

Прилог Телевизије Агро Југ се може погледати на следећем линку:

<https://www.educirc.rs/prilog-televizije-agro-jug-o-realizaciji-projektних-aktivnosti-u-rekovcu/>